

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΓΕΩΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΗΠΕΙΡΟΥ-ΝΗΣΩΝ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΓΡΑΦΕΙΟ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΠΡΟΒΟΛΗΣ

ΔΟΜΠΟΛΗ 30 – 453 32 ΙΩΑΝΝΙΝΑ
ΤΗΛ: 26510 21927 – 26510 31427
FAX: 26510 31 427
E-mail : geoteeip@otenet.gr

Ιωάννινα 29-6-2015
Αριθμ. Πρωτ. 426

Προς : Δ.Σ. ΓΕΩΤ.Ε.Ε.
Βενιζέλου 64
Τ.Κ. 546 31

Θεσσαλονίκη
Κοιν.: Περ/κά Παραρτήματα ΓΕΩΤ.Ε.Ε.
Έδρες τους

Θέμα : Απόψεις – Προτάσεις Παραρτήματος ΓΕΩΤ.Ε.Ε. Ηπείρου – Νήσων επί του Σχεδίου Νόμου για τις βοσκήσιμες εκτάσεις .

Σας στέλνουμε συνημμένα τις απόψεις – προτάσεις του Παραρτήματος ΓΕΩΤ.Ε.Ε. Ηπείρου – Νήσων επί του Σχεδίου Νόμου για τις βοσκήσιμες εκτάσεις, όπως διαμορφώθηκαν από την πενταμελή επιτροπή δασολόγων του Παραρτήματος και εγκρίθηκαν από τη Δ.Ε. στην 9^η /18-6-2015 συνεδρίασή της.

Ο Πρόεδρος

Κωνσταντίνος Τριάντης

Σύντομη αναφορά της Πενταμελούς Επιτροπής Δασολόγων του Παραρτήματος ΓΕΩΤ.Ε.Ε. Ηπείρου-Ιονίων Νήσων σχετικά με τα προβληματικά σημεία του νομοσχεδίου για τις "βοσκήσιμες γαίες"

Γενικά: Είναι ένα νομοσχέδιο γραμμένο στα μέτρα και την λογική να *"πάρουμε τα χρήματα και να μην πληρώσουμε πρόστιμα"*, γεγονός που είναι θεμιτό βέβαια αλλά παραβλέπει την ανάγκη ορθολογικής, επιστημονικής αιφορικής διαχείρισης των βοσκοτόπων σε βάθος χρόνου. Η ανάγνωση της πολύ σύντομης διαβούλευσης ανέδειξε τα πολλά προβλήματα του νόμου που χρειάζεται να ληφθούν σοβαρά υπόψη και να διορθωθούν. Εκ μέρους μας εντοπίσαμε τα εξής:

Άρθρο 1.

Η βόσκηση είναι μία από τις πολλές χρήσεις των εκτάσεων της χώρας, άρα οι βοσκήσιμες γαίες χρειάζεται να ορίζονται ΜΟΝΟ *"ως εκτάσεις κατάλληλες για βόσκηση ή και παραγωγή βοσκήσιμης ύλης (π.χ. χορτονομή) ανεξάρτητα από την βλάστηση και τον χαρακτήρα της έκτασης"*, έτσι ώστε να μην υπάρξουν θέματα αντισυνταγματικότητας σχετικά με την έμμεση δημιουργία μίας *"τρίτης κατηγορίας"* χαρακτηρισμού που θα δώσει λαβή για τον μελλοντικό αποχαρακτηρισμό εκτάσεων που είναι δάση ή δασικές.

Άρθρο 2.

Δεν υπάρχει λόγος να δημιουργηθεί μία νέα Γεωγραφική Βάση Χωρικών Δεδομένων αλλά ανάγκη να *"κλειδώσει"* αυτή με όλες τις άλλες δημόσιες χαρτογραφικές βάσεις δεδομένων απλά ως διαφορετικό επίπεδο πληροφορίας και χωρίς να έρχεται σε σύγκρουση με αυτές. Έτσι ανεξάρτητα ποιος θα διαχειρίζεται τα χρήματα της νέας ΚΑΠ, θα πρέπει η χαρτογραφική βάση να είναι στα χέρια του δημοσίου (όχι π.χ. της ΕΚΧΑ ή άλλων ιδιωτών κτλ) και να *"κουμπώνει"* με τον ΟΠΕΚΕΠΕ, τους Δασικούς Χάρτες, το Κτηματολόγιο, το Δίκτυο Natura κτλ. Η διαχείριση, η τήρηση και η ενημέρωση της βάσης δεν θα πρέπει να γίνεται από υπηρεσίες με αιρετούς προϊστάμενους αλλά θα πρέπει να γίνεται από δημόσιο οργανισμό (Τμήμα Δασικών Χαρτογραφήσεων στην Δασική Υπηρεσία λόγω των συνταγματικών υποχρεώσεων) χρησιμοποιώντας λογισμικά ανοιχτού κώδικα (και όχι τα πανάκριβα ARCGIS ή AUTOCAD MAP) αφού η υπηρεσία αυτή διαχειρίζεται το σύνολο του ορεινού χώρου και (θα) έχει στην βάση της με γεωγραφικό προσδιορισμό όλα τα έργα, τις επεμβάσεις, τα αναδασωτέα, καθώς και τα έργα υποδομής για την κτηνοτροφία (π.χ. ποτίστρες, στέγαστρα, δρόμοι πρόσβασης κτλ) αφού στις περισσότερες των περιπτώσεων τα έχει εκτελέσει ή εποπτεύσει η Δασική Υπηρεσία.

Άρθρο 3.

Η δημιουργία Διαχειριστικών Σχεδίων Βόσκησης είναι πάγιο αίτημα των γεωτεχνικών και το μοναδικό εργαλείο αιφορικής διαχείρισης των βοσκοτόπων, όμως ο τρόπος και η ταχύτητα με την οποία πρόκειται να συνταχθούν λόγω της αναγκαιότητας άμεσης απορρόφησης των κοινοτικών κονδυλίων δείχνει ότι θα γίνουν με λανθασμένο τρόπο, χωρίς μόνιμες δειγματοληπτικές επιφάνειες για τον προσδιορισμό της βοσκοϊκανότητας και της βοσκοφόρτωσης, την αξιολόγηση των υποδομών κτλ. δηλαδή σύμφωνα με τους κανόνες της λιβαδοπονικής επιστήμης. Έτσι προτείνουμε την σύνταξη μόνο *"προσωρινών"* σχεδίων βόσκησης, ώστε να μην δημιουργηθεί μία νέα *"βιομηχανία"* μελετών που θα επαναλαμβάνουν και θα αντιγράφουν τα ίδια δεδομένα χωρίς να προσθέτουν τίποτα νεότερο. Δεδομένου ότι το άρθρο 103 του Δασικού Κώδικα επιτρέπει την βόσκηση με συγκεκριμένα κριτήρια σε κάθε έκταση και δεν υπάρχει λόγος (ούτε από τον σημερινό νομοθέτη να το αλλάξει/τροποποιήσει), προτείνουμε την δημιουργία γραμματείας διαχείρισης βοσκοτόπων στις δασικές υπηρεσίες (συμπληρωματικά στα τμήματα Διοίκησης και Διαχείρισης Δασών) και ανεξάρτητα με την χρηματοδότηση των κτηνοτρόφων που θα συνεχίσει να γίνεται από τις αντίστοιχες Δ/σης στους ΟΤΑ Β' βαθμού, ώστε να διασφαλισθεί

ο αποκλεισμός της "ψηφοθηρικής" διανομή των κοινοτικών κονδυλίων, αλλά με βάση την επιστημονική εποπτεία και διαχείριση των εκτάσεων από δημόσιο οργανισμό χωρίς αιρετό προϊστάμενο. Είναι απαραίτητο να διατυπώνεται με σαφήνεια ότι η διοίκηση, διαχείριση και προστασία των δασών και δασικών εκτάσεων παραμένει στην Δασική Υπηρεσία.

Επιπλέον είναι εξαιρετικά σημαντικό τα Διαχειριστικά Σχέδια Βόσκησης να "κλειδώνουν" και να είναι συμβατά με τα Σχέδια Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών, τα Σχέδια Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής και τα Διαχειριστικά Σχέδια των Δασών. Δεδομένου ότι τα τελευταία χρειάζονται επικαιροποίηση των προδιαγραφών τους που είναι ήδη στην διαδικασία αναμόρφωσης, αλλά και καλύπτουν σχεδόν το σύνολο των βοσκήσιμων εκτάσεων της χώρας (ιδιαίτερα στην Ήπειρο), πιστεύουμε ότι αυτά θα πρέπει να εμπεριέχουν τα προηγούμενα (όπως ακριβώς προτείνει και το ΓΕΩΤ.Ε.Ε. Αν.Μακεδονίας) και ιδιαίτερα αυτό της βόσκησης, ως μία ακόμη χρήση από τις πολλές των οικοσυστημάτων, σύμφωνα με την αρχή της πολυλειτουργικότητας τους, δηλαδή της ("δασικής" συνηθίζαμε να λέμε παλαιότερα) διαχείρισης πολλαπλών σκοπών του φυσικού περιβάλλοντος. Άλλωστε η διαχείριση των λιβαδικών οικοσυστημάτων είναι ξεκάθαρα αντικείμενο της δασικής επιστήμης, χωρίς φυσικά αποκλεισμούς από τους άλλους κλάδους των γεωτεχνικών που καλούνται να συνδράμουν με τις ειδικές γνώσεις τους

Άρθρο 8

Δεν είναι κατανοητό γιατί πρέπει να αποκλειστούν / εξαιρεθούν οι περιοχές της κατηγορίας δ) και ε) του άρθρου 69 του Ν.Δ. 86/1969, όπου μπορούν να βόσκουν ζώα για ειδικούς διαχειριστικούς λόγους όπως οι περιαστικές περιοχές (όταν αυτό γίνεται μόνο για τον περιορισμό της καύσιμης ύλης, ή για την διατήρηση "αστικών λιβαδιών" υψηλής αξίας αναψυχής όπου συχνά παρουσιάζουν ιδιαίτερη και αξιόλογη βιοποικιλότητα, συχνά απειλούμενη αλλού, περιοχές με σημαντική συμβολή στην απορρόφηση του άνθρακα, την ρύθμιση του τοπικού κλίματος, της διαίτας των υδάτων κτλ.). Αντίστοιχα δεν υπάρχει λόγος να αποκλειστούν οι αρχαιολογικοί χώροι από την ελαφρά βόσκηση (που μάλιστα ήδη από τις γκραβούρες του προηγούμενου αιώνα συνδέονται "αισθητικά" με την εκτατική κτηνοτροφία αποτελώντας τμήμα του πολιτισμικού τοπίου της χώρας μας), μόνο όμως για τον περιορισμό της εύφλεκτης βλάστησης και των θάμνων/ δέντρων.

Στο ίδιο άρθρο η παράγραφος 3 *"Αν στις βοσκήσιμες γαίες περιλαμβάνονται τμήματα δάσους ή δασικής έκτασης, σε αυτές επιτρέπεται να γίνεται χρήση της βοσκής και απαγορεύεται κάθε άλλη επέμβαση"* έρχεται σε πλήρη αντίθεση με την πολυλειτουργικότητα των οικοσυστημάτων (όπως αναλύθηκε παραπάνω) και πρέπει να αντικατασταθεί ως επιστημονικά λανθασμένο.

Το θέμα με τις αναδασωτέες εκτάσεις (που κηρύσσονται υποχρεωτικά μετά από πυρκαγιά) χρειάζεται ειδική ρύθμιση, πρώτον διότι συχνά δεν γίνεται άρση όταν η βλάστηση επανέρχεται (που αυτό συμβαίνει εντός λίγων ετών) και άρα οι "βοσκήσιμες γαίες" θα μειώνονται συνεχώς, ενώ δεν περιλαμβάνει την περίπτωση της χρήσης της "ελεγχόμενης καύσης", ένα δοκιμασμένο διεθνώς εργαλείο διαχείρισης της βλάστησης σε περιοχές με έντονα προβλήματα ανεξέλεγκτων (μέγα)-πυρκαγιών που θα ενταθούν σύμφωνα με τις προβλέψεις των μοντέλων από το φαινόμενο της κλιματικής αλλαγής (ιδιαίτερα στα μεσογειακά οικοσυστήματα αειφύλλων και τα ορεινά κωνοφόρα δάση) και πάντα υπό το πρίσμα του αποκλεισμού φαινομένων διάβρωσης

Ιδιαίτερα θέματα που αφορούν την Ήπειρο είναι:

1) Τρόπος αποκατάστασης της ποιότητας πρόσφατα εγκαταλελειμμένων βοσκοτόπων που λόγο εγκατάλειψης ή αλλαγής χρήσης (π.χ. αγελάδες αντί για αίγες) η βλάστηση (ιδιαίτερα των θάμνων) έχει αλλάξει και άρα θα χρειαστούν ειδικές επεμβάσεις, ιδιαίτερα στους έφλεκτους θαμνώνες αειφύλλων πλατύφυλλων, κοντά σε ορεινούς οικισμούς, φρυγανολίβαδα, ασφακώνες κτλ.

2) Τι γίνεται με τις (συχνά άστοχες) προβλέψεις των ΚΥΑ των Εθνικών Πάρκων και των Προστατευόμενων Περιοχών (π.χ. προβλέψεις για αδειοδότηση μόνο μη βιώσιμων μονάδων έως 20 αγελάδων), την ανάγκη ειδικής διαχείρισης μέσω της ελεγχόμενης βόσκησης για την διατήρηση/αποκατάσταση της βιοποικιλότητας των Πυρήνων Εθνικών Δρυμών, των περιοχών/ζωνών Προστασίας Οικοτόπων και Ειδών κτλ.

3) Πως θα ενταχθούν στο νομοσχέδιο και στις επιδοτήσεις οι πιο ευαίσθητες και φτωχότερες κοινωνικές ομάδες κτηνοτρόφων με πολύ μικρό ζωϊκό κεφάλαιο (π.χ. 10-20 ζώα) που αφορά ιδιαίτερα ηλικιωμένους κτηνοτρόφους που βόσκουν τα ζώα τους γύρω από οικισμούς

4) Θα πρέπει να δοθεί προτεραιότητα στις παραχωρήσεις βοσκοτόπων σε κτηνοτρόφους με Σπάνιες Φυλές Αυτοχθόνων Φυλών Ζώων καθώς και στους μετακινούμενους κτηνοτρόφους με ειδικές ρυθμίσεις αφού αυτοί παράγουν προϊόντα υψηλής μεν αξίας αλλά μικρότερης ποσότητας και άρα δεν είναι εύκολα ανταγωνιστικοί με τους υπόλοιπους του κλάδου.